

Ørding Kær

Gennemgang af strandeng bag dige ved slusen (sydlig del af naturtypenr. 657) maj 2011.

Beskrivelse af området

Området er en tidligere fjordarm, der blev inddiget i 1874, og siden er blevet forstærket og renoveret i forbindelse med digegennembrud, senest i 1934. I 1950'erne blev størstedelen af kærområdet grøftet.

Engene langs den yderste del af vandløbet blev i 1993 registreret som strandeng ud fra luftfotos og ekstensiv besigtigelse af området.

I området har Biologisk Forening For Nordvestjylland i 1993 og 1997 registreret de sjældne arter Slangetunge og Butfinnet Mangeløv.

Arealerne er besøgt af Morsø Kommune den 16. maj og den 30. maj 2011.

En større del af området er indhegnet og afgræsset, dog er det lille område nord for vandløbet samt den vestligste del af området under tilgroning af tagrør. Området syd for vandløbet er i vid udstrækning grøftet, og bærer desuden præg af længere tids afgræsning. I det afgræssede område er vegetationen lav, primært med græs-urtevegetation under 15 cm. I den vestlige del er vegetationen tæt og høj, primært over 50 cm, og bærer præg af at have været gødsket. Den nordlige del er under tilgroning i tagrør.

I området som helhed ses mange rådyr, som tiltrækkes af vekslingen mellem krat, tagrør, læbælter og åbent land. Der blev ikke set eller hørt Strandtudse. På det afgræssede engområde var der ynglende dobbeltbekkasin.

Gennemgang af området opdelt i forskellige naturtyper.

Område nr. 1

Arealet er registreret som § 3 strandeng. Af sjældne arter blev der registreret Butfinnet Mangeløv og Slangetunge. Den sidstnævnte er salttålende, men findes også i ferske enge og kær. Derudover er der enkelte forekomster af Strandrehage i lysåbne "vandpytter". Derudover er der ikke registreret indikatorarter for strandeng eller særlige værdifulde positivarter.

Området er fugtigt med en relativ tæt tagrørsbevoksning og med en mindre kratbevoksning i den nordlige del. Der ses ikke grøfter eller dræn. Området er mest lysåben i den østlige del ud mod diget, og der forekommer mosser. Her er der registreret en tæt bestand af Slangetunge, og enkelte Maj-Gøgeurter. Derudover ses Tormentil, Bidende Ranunkel, Mosebunke, Vandnavle, Vandmynte, Tigger Ranunkel, Kær Ranunkel, Gåsepotentil, Gederams, Angelik. Hist og her er der fundet Butfinnet Mangeløv. Området har sandsynligvis tidligere været græsset, da der forekommer tuedannelse og forholdsvis tæt mosvegetation. Området vurderes at være ferskvandspåvirket og mesotrof. Vegetationen kan betegnes som værdifuld grundet forekomsten af ret sjældne arter. Naturtilstanden som mesotrof eng er rimelig grundet de fugtige jordbundsforhold og forekomsten af mosser og lave urter, men er dog truet af tilgroning med tagrør. Rørskær eller ekstensiv afgræsning vil forbedre naturtilstanden. Bør omregistreres til mose.

Område nr. 2

Arealet er registreret som § 3 strandeng. Der er dog ikke registreret indikatorarter for strandeng. Arealet er indhegnet men afgræsses ikke pt. Det bærer præg af at være gødsket med en kraftig vegetation af tagrør og eksempelvis mælkebøtter og brændenælder. Naturtilstanden er ringe, og området virker overordnet uinteressant. Bør omregistreres til fersk eng.

Område nr. 3

Arealet er registreret som § 3 strandeng. Vegetationen afspejler tydeligt næringsrige jordbundsforhold med dominans af en kraftig vegetation af Tagrør, Mosebunke, Mjødur, Stor Nælde, Mælkebøtter, Bidende Ranunkel og Hundegræs. Området er ekstensivt afgræsset, og bærer præg af mange års afgræsning med veludviklet tuestruktur. Området er tæt grøftet, og flere af grøfterne er gjort op for nyligt. Langs vandløbet i den nordlige del er der en bræmme med kraftig næringskrævende vegetation, hvilket sandsynligvis afspejler oplag af afskåren grøde. Området har sandsynligvis været gødsket, og naturtilstanden er ringe - moderat. Bør omregistreres til fersk eng.

Område nr. 4

Arealet er registreret som § 3 strandeng. Af salttålende arter er der registreret enkelte forekomster af Slangetunge i den østlige højereliggende del af området, tættest mod fjorden. Området er afskåret fra område nr. 3 af en lang dyb grøft, bevokset med Tagrør. Der forekommer ikke så udpræget tuedannelse som i område 3.

Der ses en tydelig gradient i jordbundens fugtighed fra fugtig med pletvis våde partier i vest, med stor forekomst af Tagrør, Mosebunke, og enkelte forekomster af Knopsiv til en mere tør bund med større artsrigdom af lave urter på det lidt højereliggende område mod øst.

Området vil i den vestligste del blive påvirket af et vådområdeprojekt med hævnning af vandspejl til kote 0, hvorved den lave vestlige del vil blive sat under vand. Området bør overvejes omregistreret til fersk eng. Der er ikke registreret skillearter for salteng i området.

Område nr. 5

Arealet er registreret som § 3 strandeng. Strand-trehage er den eneste indikatorart for strandenge, derudover er der registreret Strandkogleaks lokalt i vandhul i den nordlige del af området, og enkelte forekomster af Harril på den højereliggende østlige del af området. Den sydvestlige del af området er ikke nærmere besigtiget.

Området er ikke grøftet, og landskabet hæver sig mod syd og øst herfra, dog med enkelte lavereliggende våde partier. Vegetationen er betydelig mere artsrig end i de øvrige områder, og forskellige vegetationsmosaikker afspejler varierende næringstilgængelighed i jordbunden. I de mere fugtige partier forekommer Slangetunge spredt sammen med Maj-gøgeurt, Almindelig Sumpstrå, Kærstar og Kær-trehage. I et vandhul optræder tuer af Strand-trehage og en forholdsvis tæt bestand af Strandkogleaks. Begge arter er typiske strandengsarter, men kan også forekomme i næringsrige kystnære ferskvandsvandhuller. På de højestliggende arealer er jordbunden mere sandet og tør og er pga. den større udvaskning herfra mere næringsfattig og ikke længere saltpåvirket.

Vegetationen består her dels af Knopsiv, Håret Høgeurt, Mangeblomstret Frytle, Markfrytle, Fløjlgræs, dog stadig med spredte forekomster af Slangetunge og Majgøgeurt og Harril. Afhængigt af jordbundsforhold kan der pletvis, som fx i vandhuller stadig forekomme saltengsvegetation på gamle saltaflejringer i undergrunden der opkoncentreres som følge af fordampning i den lysåbne vegetation. Gennemgang af luftfotos viser, at området i løbet af nyere tid, dvs. siden grøftningen, er blevet mere tør, og udbredelsen af åbne vandflader er blevet betydeligt indskrænket. Denne udvikling mod mere næringsfattig og mindre saltholdig jordbund kan forventes at fastholdes med den nuværende drift af arealerne.

Overordnet set vurderes jordbunden ikke at være særlig saltholdig, da typiske saltarter ikke er dominerende i vegetationen. Vegetationen er overvejende ferskengs-præget, og salttilførslen til området vurderes primært at være luftbåren. Som ferskvandseng/overgangsrigkær vurderes tilstanden at være god. Det vurderes, at fortsat afgræsning vil kunne fastholde den høje naturkvalitet området har som overgangsrigkær. Som strandeng vurderes tilstanden at være moderat.

Vådområdeprojektet med en hævnning af vandstanden til kote 0 vurderes ikke at påvirke naturværdien i området negativt.

Sillerslev Å

I vandløbsbrinken fremstår vegetationen mere næringsrig end i de øvereliggende arealer. Bl.a. ved forekomst af Engkabbeleje, Vandmynte, Musehale og Korsknop. I selve vandløbet er der større opblomstringer af kiselalger, der vidner om stor næringstilførsel fra oplandet.

Bilag IV arter

Der blev ikke registreret bilag IV arter ved besigtigelsen. Der er tidligere registreret odder ved sluseudløbet, men ikke oppe i vandløbet. Umiddelbart har området ikke potentiale som yngleområde for de bilag IV, der er registreret på den sydlige og østlige del af Mors (odder og strandtudse), pga. af slusen og den manglende forekomst af vandhuller.

Bemærkninger i forhold til det planlagte vådområdeprojekt

En hævnning af vandstanden i området til kote 0,0 m vil sætte hele område 2 og en del af område 3 og 4 under permanent vanddækning. De floristisk set mest interessante områder (område 1 og 5) vil ikke blive vanddækkede. De sjældne arter i område 1 og 5 vurderes ikke at vil blive negativt påvirkede af mere fugtige jordbundsforhold, da de trives optimalt på fugtige og tidvis våde enge. Den vigtigste forudsætning for opretholdelsen af arterne i område 1 og 5 er at områderne holdes fugtige og lysåbne.

